

نەری نەچوون بو دەنگدانئ هشیار بوونە؟

بشار کیکە

نە چوونا وەلاتیان بەرەف بنگەهین تووماز دەنگەران، هەرچەندە ب ساری و سستی د هیتە بەحسکرن - بەل گەلەک ریمان ل پشتی هەنە و گەلەک پرسپاران ژێ دروست دکەت.

پرسپارا هەرە گرنگ بو من ئەو نەری ئەشێ چەندئ چ پەپوهندی ب هشیاریبوونا تاکی ئە هەپە؟

یا دروست ئەو بو ئەف دەمە هۆلکا ریکخراوین جفاکا سڤیل و دەزگەهئ راپرسینئ و راوەرگرتنئ بایە بو هندی گەهشتباینە مەرەم و نیەت و ئەگەرین ل پشتی فئ چەندئ. بەلئ مخابن چ لایەنان ئەفە نەکرێ تەنانت پارتین سیاسی ژێ خۆ تینەگە هاندینە.

ئەف پرسە ، پرسەکا کەفن نوو دکەت ئەو ژێ دەمئ پشتی شوڕەشا فرەنسی د بو چوون ل دۆر دەنگدانئ هاتینە پیش ئەو ژێ نەری دەنگدان مانە یان ئەرکە (وەزیفەپە). پاشان پشتی کوو زۆرپەیی وەلاتان ئیدی مەودایی دەنگدانئ بەرفرەهکری دیارە وەک ماف ناھیتە گەنگەشەکرن چونکە یا فەپریە و مافەکئ سیاسی یئ هەر وەلاتیەکی یە ب گۆرەیی مەرچین یاسایی کوو پشداریئ دریفەبرنا

کاروبارین گشتی بین وەلاتی دا بکەت . د حالەتئ کوردستانئ دا کو هیشتا کیشەیا مە یا نەتەوہیی یەکلانەبوینە . خەتەک هەپە نا فەشیریت کو پشداریئ د دەنگدانئ دا ناکن. ئەگەر ژێ هەمی بو روشنا ناخوویی د ژفرینن نەخاسمە نە بوونا ہندەک خزمەتگوزاریئ گرنگ وەک کارەیی و ہەرہوسا ہستکرن ب ناعەدالەتیا جفاکی د ہبوونا حالەتین گیندەلئی و بی چارەکرنا خۆ جە .

پاشفەزفرینا ریزہیا پشداریئ د دەنگدانئدا وەک دەیتە چافەرکرن دوو دلی یە ل دۆر دیموکراتیەتئ و گومانکرنئ ب سیستەمئ سیاسیئ ہەر وەلاتەکی. ئەف چەندە یۆچی مەترسیە ل سەر دیموکراتیەتئ؟ مەترسیە چونکە پرۆسەیا دیموکراتیەتئ د ریکا بەرنامەین ہەلبژارتنا بین حزبین سیاسی ہاتیەکرن نەخاسمە ب گۆرەیی لیستەیا داخستی و ہەر پاشفە زفرینەک دقئ واری دا مەترسیە ل سەر دیموکراسیەتئ چونکە حزبین سیاسی لاواز دبن و خەلکەکئ دی ب ناقتین جودا جودا قەلەو دبن و ئەفەژێ نەدبەرژەوہندا گشتی دایە. چونکە دئ ئالاتی د ناقتەرا خەلکی و حکومەتئ دا پەیدا بیت و باوہری ب گوہورینا بەرەف

دیموکراتیەتئ لاوازیبت. دیسان لەوازی پشداریئ د ہەلبژارتنان دا وەدکەت خەلکەکی کیم ژ پیش خەلکەکئ زۆر فە بریارین چارەنقیسساز بدەت و کەسەک پیشبینیا ئەنجامین وان ناکەت.

یا دی چ بوہایەک بو رہنیا گشتی نایبت چونکە یا ناخفتیە و ب فئ رہنگی ہەولدان بو دیموکراسیکرنا جفاکی دئ بەرەف لاوازیئ چن چونکە خەلکەک وەک پیندقی پشداریئ د چیکرنا بریارئ و راپەراندنا کاروبارین گشتی دا ناکەت. و ژیرامن نەچیت ہەمی ہزرشائین یاسایی دبیزن گەل ژدەریئ دەستەلاتیئ یە . ژ بەر ہندئ دەمئ گەل پشداریەکا لاواز دہەلبژارتنان دا بکەت نەخاسمە ل سەر ئاستئ نەتەوہیی قەت دەست نادەت مە دەستەلاتەکا لاواز ہەبیت ژ بەرکوو ہیشتا گەلەک ہبقتین ہەلاویستی ماینەفە و ب تنئ ب پشت بەستنیئ ب ہیزا گەل دئ کارین پیداکرتنئ ل سەر مافین خۆ کەین- ئەف چەندە ژێ دەلیقەپە بو پارتین سیاسی گوہورینئ و چاکسازیئ دناخوودا بکەن و پتر باوہریئ بو خەلکی پەیدا بکەن و پینگافا ئیکئ بلا ژ ناخوود دەست پئ بکەن.

